

8. EGZAMIN PISEMNY NA CTA

8.1. Wstęp i omówienie

8.1.1. Cel Egzaminu Pisemnego

8.1.2. Omówienie Egzaminu Pisemnego

8.1.3. Dziedzina specjalizacji

8.1.4. Język i tłumaczenie

8.1.5. Anonimowość

8.1.6. Całkowita objętość

8.1.7. Sposób przedstawienia

8.1.8. Punktacja każdej części oraz ocena końcowa i ewaluacja

8.2. Egzamin Pisemny w dziedzinie psychoterapii

8.4.1. Część A: Autoportret zawodowy

8.4.2. Część B: Doświadczenia zdobyte podczas szkolenia w AT

8.4.3. Część C: Studium przypadku klienta

8.4.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

8.3. Egzamin Pisemny w dziedzinie doradztwa

8.2.1. Część A: Autoportret zawodowy

8.2.2. Część B: Doświadczenia zdobyte podczas szkolenia w AT

8.2.3. Część C: Studium przypadku klienta lub studium projektu

8.2.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

8.4. Egzamin Pisemny w dziedzinie edukacji

8.3.1. Część A: Autoportret zawodowy

8.3.2. Część B: Doświadczenia zdobyte podczas szkolenia w AT

8.3.3. Część C: Studium przypadku klienta lub studium projektu

8.3.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

8.5. Egzamin Pisemny w dziedzinie organizacji

8.5.1. Część A: Autoportret zawodowy

8.5.2. Część B: Doświadczenia zdobyte podczas szkolenia w AT

8.5.3. Część C: Studium przypadku/ projekt

8.5.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

8.6. Sprawdzanie i punktacja Egzaminu Pisemnego

8.6.1. Wskazówki dla sprawdzających

8.6.2. Ewaluacja i ocena Egzaminu Pisemnego

8.6.3. Ewaluacja

8.6.4. Procedury ewaluacji i punktowania

8.7. Procedury odwoływania się od wyników Egzaminu Pisemnego

8.8. Polityka dotycząca dysleksji

8.8.1. Skutki dysleksji

8.8.2. Wskazówki dla sprawdzających

8.1. Wstęp i omówienie

8.1.1. Cel Egzaminu Pisemnego

Celem Egzaminu Pisemnego jest pokazanie, że kandydat posiada kluczowe kompetencje w wybranej przez siebie dziedzinie specjalizacji oraz zaprezentowanie jego skutecznej i etycznej pracy jako Analityka Transakcyjnego ugruntowanego w teorii [AT].

8.1.2. Omówienie Egzaminu Pisemnego

Egzamin Pisemny składa się z czterech części:

- A. Autoportret kandydata i opis jego pracy jako Analityka Transakcyjnego
- B. Sprawozdanie z doświadczeń zdobytych podczas szkolenia w AT
- C. Studium przypadku klienta lub studium projektu
- D. Teoria i literatura. Od kandydata wymaga się udzielenia odpowiedzi na sześć pytań.

8.1.3. Dziedzina specjalizacji

Egzamin Pisemny musi dotyczyć dziedziny specjalizacji zadeklarowanej przez kandydata. Osoba oceniająca Egzamin Pisemny zadecyduje czy warunek ten został spełniony. Jeżeli osoba oceniająca nie będzie miała pewności co do dziedziny specjalizacji, odeśle Egzamin Pisemny do Koordynatora Grupy Językowej kandydata, a [Koordynator] podejmie w tej sprawie decyzję. W przypadkach dyskusyjnych ostateczną decyzję podejmie Egzaminator Superwizujący.

8.1.4. Język i tłumaczenie

Egzamin Pisemny może być napisany w każdym języku, którym posługują się dostępni egzaminatorzy. Nie ma obowiązku tłumaczenia go w celu przedstawienia na Egzaminie Ustnym.

8.1.5. Anonimowość

Egzamin Pisemny musi być anonimowy. Odpowiedzialność za zachowanie anonimowości leży po stronie kandydata. W tekście nie powinny się znaleźć żadne wskazówki pozwalające na zidentyfikowanie kandydata, Superwizora Prowadzącego lub nauczycieli. Ten wymóg chroni kandydata. Jeżeli kandydat umieści w swoim Egzaminie Pisemnym jasne wskazówki pozwalające na zidentyfikowanie instytucji szkoleniowej lub nauczyciela, egzamin zostanie

automatycznie zwrócony kandydatowi. Nie wolno ujawniać danych klienta w psychoterapii lub doradztwie opisanego w studium przypadku. We wszystkich dziedzinach specjalizacji anonimowość musi być zachowana.

Obowiązkiem zarówno kandydata, jak i Superwizora prowadzącego jest uzyskanie pozwolenia na wykorzystanie w Egzaminie Pisemnym materiału klinicznego lub opisu przypadku.

8.1.6. Całkowita objętość

Egzamin Pisemny w języku angielskim i niemieckim nie może liczyć więcej niż 24.000 słów.

Dla języka francuskiego i włoskiego limit wynosi 26.500 słów.

Ekwiwalenty dla innych języków nie mogą przekraczać 26.000 słów. Potrzeba zmiany może być sygnalizowana przez Koordynatorów Grupy Językowej, a decyzje w tej sprawie podejmie Komisja Standardów Profesjonalnego Szkolenia (PTSC).

Wysyłając Koordynatorowi Językowemu Egzamin Pisemny kandydat powinien dołączyć podpisane oświadczenie o liczbie słów w Egzaminie Pisemnym. Koordynator może poprosić o wersję elektroniczną egzaminu.

Diagramy i bibliografia mogą być umieszczone w egzaminie **dodatkowo, poza limitem słów**. W szczególnych przypadkach Koordynator Grupy Językowej może także udzielić pozwolenia na zamieszczenie załącznika; taki załącznik może mieć na celu, na przykład, tylko wyjaśnienie kontekstu pracy lub projektu. Załącznik nie może zawierać informacji, które zwykle umieszczają się w samym egzaminie i które podlegałyby formalnej ocenie.

8.1.7. Sposób przedstawienia

Egzamin Pisemny musi:

- Być napisany w edytorze tekstów, czcionka: Times New Roman, rozmiar 14.
- Wydrukowany na papierze formatu A4, jednostronnie.
- Zawierać kompletną listę wszystkich koncepcji i autorów cytowanych w egzaminie. Inne teksty i badania, z których kandydat korzystał przy opracowaniu studium przypadku, oraz inne teorie i podejścia, które wywarły na niego wpływ, można również umieścić oddzielnie.
- Wykorzystywać standard APA lub standard harwardzki przy podawaniu przypisów.

- Mieć podwójną interlinię w części zasadniczej, natomiast bibliografia i wszelkie transkrypcje mogą mieć pojedynczą interlinię.
- Profesjonalnie zaprezentowany.
- Liczba słów musi być zadeklarowana na pierwszej stronie egzaminu.
- Dziedzina specjalizacji kandydata musi być jasno wskazana na pierwszej stronie.

8.1.8. Punktacja każdej części oraz ewaluacja końcowa

Należy udzielić odpowiedzi na wszystkie części Egzaminu Pisemnego. Waga poszczególnych części wynosi: A = 20%, B = 10%, C = 35%, D = 35%. Uzyskanie 100% oznacza wynik bezbłędny. Egzamin Pisemny zostanie odroczony, jeśli całkowity wynik jest niższy niż 65% lub jeśli egzamin nie spełnia wymagań opisanych w punkcie 8.6.2.

8.2. Egzamin Pisemny w dziedzinie psychoterapii

Odwołaj się do KOMPETENCJI KLUCZOWYCH (patrz Rozdział 2.), które posłużą do oceny twojego egzaminu, upewnij się, że w całym egzaminie umieścisz dowody posiadania tych kompetencji. Zadbaj o spójność i przejrzystą strukturę egzaminu.

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak zwięzłe, jak to tylko możliwe:

8.2.1. Część A: Autoportret zawodowy

Za tę część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 20 % wszystkich punktów.

1. Jaki tytuł zawodowy posiadasz?

- Opisz miejsce, w którym pracujesz lub swoje środowisko pracy.
- Jaki jest zakres twoich obowiązków?
- Kim są twoi koledzy?
- Jaka jest twoja pozycja w organizacji?
- Kim są twoi pacjenci lub klienci?
- Kto ich do ciebie kieruje?
- Z jakimi rodzajami diagnozy pracujesz?

2. Opisz to, na czym się skupiasz najbardziej w swojej praktyce zawodowej oraz jaki jest udział AT w twojej pracy.

3. Opisz swój status prawny i wyjaśnij, w jakim zakresie spełniasz wymagania niezbędne do bycia psychoterapeutą, ustanowione w przepisach prawa i statutach twojego kraju/stanu.

- Jak chronisz siebie i swoich klientów?
- Opisz klientów, którym odmawiasz współpracy i powiedz, dlaczego.
- Jakie masz ustalenia dotyczące kierowania tych klientów do innych specjalistów?
- Jeżeli nie jesteś lekarzem medycyny, jakie masz ustalenia dotyczące konsultacji w celu uzyskania dowodów medycznych i wsparcia medycznego?
- Jakimi kryteriami się kierujesz, kiedy decydujesz, że taka konsultacja jest konieczna?

8.2.2. Część B: Doświadczenie uczenia się oraz rozwój osobisty w czasie szkolenia w AT

Za tę część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 10% wszystkich punktów.

1. Opisz znaczenie AT w twoim rozwoju osobistym oraz to, jak AT wpłynęła na ciebie w aspekcie zawodowym.

2. Kiedy i dlaczego zdecydowałeś o szkoleniu się w AT i jaki przyświecał ci cel?
3. Jaki wpływ miała ta decyzja na twój rozwój zawodowy, jeżeli w ogóle miała?
4. Jakie doświadczenia związane z uczeniem się/stosowaniem AT były dla ciebie wyzwaniem? Jak wpłynęły one na twój rozwój osobisty?
5. Jak te doświadczenia wpłynęły na rozwój twojej tożsamości zawodowej jako psychoterapeuty i praktyka AT w wybranej przez siebie dziedzinie?

8.2.3. Część C: Studium przypadku klienta

Za tę część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

Nie musisz koniecznie przedstawiać informacji dotyczących twojego klienta w podanej niżej kolejności, ale ważne jest, abyś upewnił się, że Studium przypadku jest ogólnie spójne.

Zamieść informacje dotyczące określonych punktów tylko wtedy, gdy są istotne; np. podaj informacje dotyczące historii rozwojowej tylko, jeżeli są istotne dla twojego studium przypadku.

Jest niezwykle ważne, abyś w swoim opisie psychoterapii jasno przedstawił swój proces oraz siebie w roli psychoterapeuty. Opis powinien koncentrować się nie tylko na kliencie w przebiegu psychoterapii, **ale również na relacji pomiędzy wami i na tym, jak ty reagowałeś na klienta.**

Jasno przedstaw powiązania między twoimi interwencjami a procesem klienta.

1. Istotne dane o kliencie, w tym

- a. wiek
- b. płeć
- c. stan cywilny
- d. członkowie rodziny (obecnie)
- e. sytuacja zawodowa
- f. relacje społeczne

2. Kontekst skierowania

- instytucja, która skierowała klienta
- powód skierowania

3. Proces w praktyce:

- a. czy pracowałeś z tym klientem w grupie, w terapii rodzinnej czy w terapii indywidualnej?
- b. dlaczego wybrałeś ten rodzaj pracy?
- c. jak często odbywały się spotkania?
- d. jak długo pracowałeś z tym klientem, pod względem czasu [trwania terapii] i liczby sesji?

4. Pierwsze spotkanie

- a. jakie problemy zgłosił ci klient?
- b. w jakim był stanie fizycznym i psychicznym?
- c. jaka była jego sytuacja zawodowa?
- d. jaka była twoja wstępna lub zakładana diagnoza?

5. Podaj informacje z historii klienta dotyczące następujących obszarów

- a. rodzina
- b. rozwój
- c. informacje medyczne
- d. relacje seksualne
- e. znaczące relacje
- f. edukacja
- g. praca i zatrudnienie

6. Jaka była pierwotna umowa lub kontrakt między tobą a klientem?**7. Twoja diagnoza**

- a. podaj diagnozę w ujęciu analizy transakcyjnej, analizując obecną sytuację klienta przy użyciu dwóch lub trzech koncepcji AT
- b. podaj diagnozę w oparciu o inne niż AT znane ci podejście, np. ostatnie wydanie *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* [DSM] lub Międzynarodową klasyfikację Chorób [ICD]
- c. opisz, w jaki sposób ustaliłeś tę diagnozę i wyjaśnij, jak przeprowadziłeś diagnozę różnicową w celu wyeliminowania innych opcji

8. Zdefiniuj istniejący problem, jasno wskazując różnicę między twoim rozumieniem [problemu] a punktem widzenia klienta.**9. Jaki kontrakt na leczenie ostatecznie zawarto między tobą a twoim klientem?****10. Plan leczenia**

- a. Opisz ogólny plan leczenia odnosząc się do swojej diagnozy klienta.
- b. Jakie etapy w terapii przewidziałeś i jaki był ostateczny cel terapii?

11. Proces psychoterapii

Streść proces psychoterapii opisując jego poszczególne etapy i wykorzystując adekwatne pojęcia z AT do zilustrowania tego, co się dzieje. Podaj przykłady twojej interakcji z klientem, w tym dosłowne transkrypcje, w szczególności skup się na znaczących interwencjach i na tym, jak klient na nie zareagował.

- Odnotuj wszystkie powiązania między waszą interakcją a tym, jak początkowo zdefiniowałeś problem.
- Określ, w jakim stopniu twoim zdaniem kontrakt lub kontrakty zostały zrealizowane i jakie kryteria przyjąłeś, aby to ocenić.
- Omów trudności dotyczące zjawisk przeniesienia i przeciwprzeniesienia, których doświadczyłeś w relacji z klientem.
- Opisz, w jaki sposób korzystasz z superwizji.
- Krótko omów koncepcję leczenia w odniesieniu do swojego klienta. Wskaż jak wybrane przez siebie interwencje łączą się z planem leczenia i twoimi pomysłami dotyczącymi leczenia.
- Określ, w jakim stopniu plan został zrealizowany. Jeżeli zmieniłeś plan leczenia w trakcie psychoterapii, wyjaśnij, dlaczego.

12. Prognoza

- a. Omów obecny stan procesu leczenia i powiedz czy nadal pracujesz z tym klientem?
- b. Jak oceniasz zmiany, które zaszły w twoim pacjencie?
- c. Jaka jest twoja prognoza?

13. Uwagi końcowe

Powiedz, czego się nauczyłeś w czasie pracy z tym klientem.

8.2.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

Za tę część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

Wskazówki: Istotą tej części egzaminu jest pokazanie, jak rozumiesz koncepcje i modele teoretyczne z AT. Musisz udzielić odpowiedzi na sześć pytań z listy umieszczonej poniżej.

Prezentacja teoretyczna oznacza podanie definicji oraz opisu ogólnej koncepcji, prowadzące do analizy i wyjaśnienia sposobu jej wykorzystania oraz pokazania powiązań z innymi koncepcjami AT tam, gdzie jest to zasadne. Oczekuje się również, że w celu poszerzenia wyjaśnień podane zostaną przykłady ilustrujące konkretne koncepcje. Byłoby najlepiej, gdyby materiał zawierający przykłady znalazł się w Części C. Jeżeli znajdzie taka konieczność, można wykorzystać dodatkowy materiał ilustrujący pochodzący z dziedziny psychoterapii. Wszystkie przykłady należy przedstawić w sposób krótki i zwięzły.

Istnieją dwa sposoby zaprezentowania twoich odpowiedzi na sześć pytań, które służą spójnemu włączeniu [tych odpowiedzi] w studium projektu w Części C. Ważne jest, abyś od samego początku [pisania] studium wiedział, gdzie [w której części – przyp. tłum.] i w jaki sposób odpowiesz na sześć pytań teoretycznych.

Istnieją dwie opcje:

- 1. Odpowiedzi mogą zostać umieszczone w oddzielnej części na końcu Części C w formie załącznika.**
- 2. Odpowiedzi mogą zostać umieszczone oddzielnie w Części C jako rozszerzony komentarz na konkretny temat.**

Kombinacja powyższych opcji jest możliwa, na przykład dwie odpowiedzi w formie rozszerzonego komentarza i cztery odpowiedzi jako załącznik. Jeżeli chodzi o opcję 2., ważne jest, aby osoba czytająca wiedziała dokładnie, gdzie zaczyna się i kończy konkretna odpowiedź w Części C.

Na koniec, ważne jest zachowanie spójności i konsekwencji w podejściu do odpowiadania na pytania teoretyczne, w podejściu do przykładowego materiału i, w stosownych przypadkach, do narracji w Części C.

Pytania

1. Opisz swój osobisty styl psychoterapii w analizie transakcyjnej odnosząc się do, porównując, kontrastując oraz prezentując krytykę głównych podejść oraz tych koncepcji, na które kładziesz szczególny nacisk.

2. Opisz aspekt najnowszych osiągnięć (z ostatnich 10-15 lat) w teorii analizy transakcyjnej. Jak go oceniasz i jak wpłynął on na twój sposób myślenia i twoją praktykę.
3. Co oznacza dla ciebie psychoterapeutyczna zmiana? Jakie koncepcje wykorzystujesz, by ułatwić zachodzenie zmiany?
4. Omów, jakie korzyści dla procesu psychoterapeutycznego przynosi sformułowanie ogólnego planu leczenia. Co bierzesz pod uwagę przy planowaniu etapów?
5. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz do diagnozy i oceny twoich klientów oraz jak to wpływa na twoją pracę z klientami prezentującymi różne objawy?
6. Jakie modele i koncepcje AT wykorzystujesz, aby poznać źródło problemów psychologicznych? Wskaż, jak się to odnosi do twojego rozumienia dobrostanu psychologicznego i leczenia?
7. Opisz, jak rozumiesz relację psychoterapeutyczną. Wskaż, jak odnosi się to do koncepcji AT i jak wpływa na sposób, w jaki pracujesz.
8. Jaki(e) model(e) i koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć proces intrapsychiczny i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?
9. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć relację interpersonalną i komunikację i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?
10. Jak wykorzystujesz kontraktowanie do poprawy/przyspieszenia procesu psychoterapeutycznego?
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z parami, rodzinami i grupami oraz jak koncepcje te wpływają na twoje decyzje dotyczące sposobu, w jaki pracujesz?
12. Wybierz temat lub problem w psychoterapii, który chciałbyś rozważyć teoretycznie wykorzystując koncepcje AT i wskaż, jak wpływa to na twoją pracę.
13. Opisz projekt badawczy, o którym wiesz lub w którym brałeś udział i omów jego implikacje dla teorii i/lub praktyki analizy transakcyjnej.

8.3. Egzamin Pisemny w dziedzinie doradztwa

Kandydaci powinni odwołać się do **KOMPETENCJI KLUCZOWYCH** (patrz Rozdział 2.), które posłużą do oceny egzaminu; muszą również upewnić się, że w całym egzaminie umieścili dowody posiadania tych kompetencji, a także zadbali o spójność i przejrzystą strukturę egzaminu.

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak zwarte, jak to tylko możliwe.

8.3.1. Część A: Autoportret zawodowy

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 20% wszystkich punktów.

1. Opisz kontekst twojej pracy i swoją tożsamość Doradcy Analityka Transakcyjnego w dziedzinie, w której pracujesz uwzględniając następujące informacje:
 - Jaki posiadasz tytuł zawodowy i jakie masz kwalifikacje pozwalające na wykonywanie twojego zawodu? Uwzględnij każdą posiadaną specjalizację.
 - Jaki jest zakres twoich obowiązków?
 - Kim są twoi koledzy?
 - Jaka jest twoja pozycja w organizacji?
 - Kim są twoi pacjenci lub klienci?
 - Kto ich do ciebie kieruje?
 - Opisz różne kategorie diagnostyczne/prezentowane problemy i inne cechy charakterystyczne klientów, z którymi masz do czynienia?
2. Opisz to, na czym się skupiasz najbardziej w swojej praktyce zawodowej oraz jaki jest udział AT w twojej pracy.
3. Jak chronisz siebie i swoich klientów?
 - Opisz klientów, którym odmawiasz współpracy i powiedz, dlaczego, jeżeli to ciebie dotyczy.
 - Jakie masz ustalenia dotyczące kierowania tych klientów do innych specjalistów?
 - Skomentuj kwestie zawodowe, etyczne i prawne istotne w twojej profesji.

8.3.2. Część B: Doświadczenie uczenia się oraz rozwój osobisty w czasie szkolenia w AT

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 10% wszystkich punktów.

Omów i przedstaw swoje refleksje dotyczące doświadczeń zdobytych podczas szkolenia.

1. Opisz znaczenie AT w swoim rozwoju osobistym oraz to, jak wpłynęła ona na Ciebie w aspekcie zawodowym.
2. Kiedy i dlaczego zdecydowałeś się na rozpoczęcie szkolenia w AT i jaki przyświecał ci cel?
3. Jak wpłynęło to na Twoją ścieżkę kariery, jeżeli w ogóle wpłynęło?
4. Które doświadczenia podczas uczenia się/wykorzystywania AT stanowiły dla Ciebie wyzwanie?
5. Jak doświadczenia te wpłynęły na rozwój Twojej tożsamości zawodowej jako praktyka AT w wybranej przez Ciebie dziedzinie?

8.3.3. Część C: Studium przypadku lub studium projektu

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 35% wszystkich punktów.

Studium projektu/przypadku powinno pochodzić z wybranej przez kandydata dziedziny zastosowań; powinno stanowić typowy przykład z profesjonalnej praktyki w tym obszarze. Studium projektu/przypadku służy pokazaniu kluczowych kompetencji doradczych w praktycznym zastosowaniu oraz podbudowy teoretycznej.

Opis procesu powinien jasno przedstawiać Twoją(e) rolę(e)/tożsamość zawodową w doradztwie w AT.

Część C może mieć formę:

- Studium projektu z profesjonalnego obszaru pracy Analityka Transakcyjnego. Musi ono mieć charakter badań podłużnych lub przekrojowych, w tym uwzględniać planowanie, implementację i ocenę, np. opieka duszpasterska w szpitalu, indywidualne i grupowe poradnictwo w instytucji społecznej, coaching dla kadry zarządzającej w firmie itp.
lub
- Studium przypadku ukazujące proces doradzania konkretnemu klientowi lub systemowi klienta w określonym przedziale czasu.

Kilka wskazówek praktycznych:

- Uwzględnij tylko istotne informacje; to, co jest niezbędne do zrozumienia konkretnych kompetencji zawodowych, które chcesz przedstawić w swoim Egzaminie Pisemnym.

- Przedstaw konceptualizację tego, dlaczego jesteś skuteczny i jak to robisz, jakie interwencje wykorzystujesz, aby stymulować klienta/system klienta do rozwiązywania problemów i do zmiany.
- Zaprezentuj harmonogram Studium projektu/przypadku.

Poniżej w punktach podano sugerowaną strukturę twojego Studium projektu/przypadku (tylko jako wskazówki).

1. Abstrakt

Bardzo krótkie streszczenie Studium projektu/przypadku.

2. Kontekst

Opis kontekstu doradzania: klient, tło instytucjonalne i/lub organizacyjne, istotne aspekty systemu, aspekty hierarchiczne itd.

3. Analiza sytuacji (ocena)

Zgłoszony problem i mocne strony klienta/systemu klienta oraz twoja definicja problemu, mocnych stron i zasobów klienta/systemu klienta, pierwsze hipotezy, intuicje, refleksje na temat twoich własnych mocnych stron i ograniczeń jako doradcy w AT, zebranie dodatkowych danych, analiza, weryfikowanie pierwszej hipotezy.

4. Ustanowienie relacji doradczej i kontraktu/kontraktów

Proces tworzenia relacji doradczej opartej na zaufaniu oraz jej podstawa filozoficzna i teoretyczna, a także proces, teoria i przemyślenia własne kandydata dotyczące kontraktowania.

5. Projekt planu leczenia w doradztwie lub strategia planowania

Istotne kwestie, metody i strategie, wynikające z powyższych punktów (od 2. do 4.) potrzebne do zaplanowania interwencji doradczych. Identyfikacja celów długo i krótkoterminowych. Omawianie istotnych kwestii, metod i strategii przy pomocy AT. Można również uwzględnić inne metody i koncepcje. Komentarz dotyczący podstawowych idei i wartości znaczących z punktu widzenia planowanego procesu doradzania.

6. Raport z procesu doradzania

Opis współtworzonego [*co-creative*] procesu doradzania oparty na adekwatnych koncepcjach AT: znaczące kroki w realizacji zaplanowanego procesu doradzania, różne stadia [procesu], konkretne przykłady efektywnych środków i interwencji, zarządzanie w fazach nieefektywnych, zmiany w planowaniu, kontraktowanie i realizacja,

zapobieganie, rozwiązania zorientowane na zasoby, rozwój osobisty i zarządzanie kryzysowe.

7. Ewaluacja i prognoza

Gwarancja jakości: kryteria pomiaru zmiany, ewaluacja procesu i zrealizowanie kontraktów.

Prognoza: obecny stan procesu doradzania, możliwe przyszłe aspekty, dalsze kroki prowadzące do pożądanego rozwoju.

Jak oceniasz zmiany, które zaszły w wyniku twojej interwencji?

8. Uwagi końcowe

Refleksje dotyczące osobistych i zawodowych doświadczeń zdobytych w czasie pracy nad tym projektem lub przypadkiem.

9. Bibliografia

8.3.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

Za tę część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

Istotą tej części egzaminu jest pokazanie, jak rozumiesz koncepcje i modele teoretyczne z AT. Musisz udzielić odpowiedzi na sześć pytań z listy umieszczonej poniżej.

Prezentacja teoretyczna oznacza podanie definicji oraz opisu ogólnej koncepcji, prowadzące do analizy i wyjaśnienia sposobu jej wykorzystania oraz pokazania powiązań z innymi koncepcjami AT tam, gdzie jest to zasadne. Oczekuje się również, że w celu poszerzenia wyjaśnień podane zostaną przykłady ilustrujące konkretne koncepcje. Byłoby najlepiej, gdyby materiał zawierający przykłady znalazł się w Części C. Jeżeli zajdzie taka konieczność, można wykorzystać dodatkowy materiał ilustrujący pochodzący z dziedziny doradztwa. Wszystkie przykłady należy przedstawić w sposób krótki i zwięzły.

Istnieją dwa sposoby zaprezentowania twoich odpowiedzi na sześć pytań, które służą spójnemu włączeniu [tych odpowiedzi] w studium przypadku/projektu w Części C. Ważne jest, abyś od samego początku [pisania] studium wiedział, gdzie [w której części – przyp. tłum.] i w jaki sposób odpowiesz na sześć pytań teoretycznych. Istnieją dwie opcje:

- 1. Odpowiedzi mogą zostać umieszczone w oddzielnej części na końcu Części C w formie załącznika.**

2. Odpowiedzi mogą zostać umieszczone oddzielnie w Części C jako rozszerzony komentarz na konkretny temat.

Kombinacja powyższych opcji jest możliwa, na przykład dwie odpowiedzi w formie rozszerzonego komentarza i cztery odpowiedzi jako załącznik. Jeżeli chodzi o opcję 2., ważne jest, aby osoba czytająca wiedziała dokładnie, gdzie zaczyna się i kończy konkretna odpowiedź w Części C.

Na koniec, **ważne jest zachowanie spójności i konsekwencji w podejściu do odpowiadania na pytania teoretyczne, w podejściu do przykładowego materiału i, w stosownych przypadkach, do narracji w Części C.**

Pytania

1. Opisz swój osobisty styl doradztwa w analizie transakcyjnej, odnosząc się do, porównując, kontrastując i prezentując krytykę najważniejszych podejść oraz tych koncepcji, na które kładziesz szczególny nacisk.
2. Opisz jeden aspekt najnowszych osiągnięć (z około 10-15 ostatnich lat) teorii analizy transakcyjnej oraz to, jak wpłynął on na twój sposób myślenia i praktykę.
3. Jakie są według Ciebie podstawowe cele doradztwa w twojej praktyce zawodowej? Które koncepcje analizy transakcyjnej wykorzystujesz, by te cele łatwiej osiągnąć?
4. Opisz korzyści wynikające z formułowania ogólnego planu procesu doradzania. Co bierzesz pod uwagę, kiedy planujesz interwencje?
5. Jakie koncepcje AT wykorzystujesz do analizowania kontekstu doradzania? Jak wpływa to na twoją pracę z różnymi typami klientów/systemów klienta?
6. Jakie koncepcje AT wykorzystujesz, aby zrozumieć przyczyny problemów psychologicznych? Wyjaśnij, jak odnosi się to do twojego rozumienia psychologicznego dobrostanu lub leczenia?
7. Opisz, jak rozumiesz relację doradzania? Wyjaśnij, jak odnosi się to do koncepcji AT i jak wpływa na sposób, w jaki pracujesz?
8. Jaki(e) model(e) lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć proces intrapsychniczny i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?

9. Jaki(e) model(e) lub koncepcje wykorzystujesz, aby rozumieć relacje i komunikację interpersonalną i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?
10. Jak wykorzystujesz kontraktowanie do poprawy/przyspieszenia procesu doradzania?
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z parami, rodzinami, grupami lub zespołami ze specyficznymi wymaganiami i potrzebami? Jak te koncepcje wpływają na sposób, w jaki pracujesz?
12. Wybierz temat lub problem w doradztwie, z którym chciałbyś się zmierzyć teoretycznie wykorzystując koncepcje AT i wyjaśnij, jak te koncepcje wpływają na twoją pracę?
13. Opisz projekt badawczy, o którym wiesz lub w który byłeś zaangażowany i omów [jego] implikacje dla teorii i/lub praktyki analizy transakcyjnej.

8.4. Egzamin Pisemny w dziedzinie edukacji

Kandydaci powinni odwołać się do **KOMPETENCJI KLUCZOWYCH** (patrz Rozdział 2.), które posłużą do oceny egzaminu; muszą również upewnić się, że w całym egzaminie umieścili dowody posiadania tych kompetencji, a także zadbali o spójność i przejrzystą strukturę egzaminu.

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak zwarte, jak to tylko możliwe.

8.4.1. Część A: Autoportret zawodowy

Za tę część egzaminu można otrzymać 20% wszystkich punktów.

1. Opisz kontekst twojej pracy i swoją tożsamość Analityka Transakcyjnego w Edukacji w obszarze, w którym pracujesz, uwzględniając następujące informacje:
 - Jaki posiadasz tytuł zawodowy i jakie masz kwalifikacje pozwalające na wykonywanie twojego zawodu? Uwzględnij każdą posiadaną specjalizację.
 - Jaki jest zakres twoich obowiązków?
 - Kim są twoi koledzy?
 - Jaka jest twoja pozycja w organizacji?
 - Kim są jednostki i/lub grupy, z którymi pracujesz? Wskaż ich szczególne cechy i potrzeby edukacyjne.
2. Opisz to, na czym się skupiasz najbardziej w swojej praktyce zawodowej oraz jaki jest udział AT w twojej pracy.
3. Skomentuj kwestie zawodowe, etyczne i prawne istotne w twojej profesji.

8.4.2. Część B: Doświadczenie uczenia się oraz rozwój osobisty w czasie szkolenia w AT

Za tę część egzaminu można otrzymać 10% wszystkich punktów.

1. Opisz znaczenie AT w twoim osobistym rozwoju oraz to, jak [AT] wpłynęła na ciebie na polu zawodowym.
2. Kiedy i dlaczego zdecydowałeś o rozpoczęciu szkolenia w AT i jaki przyświecał ci cel?
3. Jak wpłynęło to na twoją ścieżkę kariery, jeżeli w ogóle wpłynęło?
4. Jakie doświadczenia były dla ciebie wyzwaniem w czasie uczenia się/stosowania AT?

5. Jak te doświadczenia wpłynęły na rozwój twojej tożsamości zawodowej jako pedagoga i praktyka AT?

8.4.3. Część C: Studium przypadku klienta lub studium projektu

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 35% wszystkich punktów.

Wybierz studium przypadku/projektu z twojej praktyki, aby pokazać:

- Na czym koncentruje się twoja praktyka edukacyjna.
- Swoją tożsamość jako praktyka w edukacyjnej AT.
- Praca opisana w studium przypadku powinna pokazywać rozwój projektu od pierwszego kontaktu, poprzez proces kontraktowania, planowanie, implementację, aż po zakończenie i ewaluację. Całościowa analiza i ciągła analityczna refleksja powinna być wyraźnie widoczna w całej twojej pracy.

Wykaż wpływ swojego udziału [w projekcie], w tym:

- Swoją rolę w odniesieniu do wszystkich stron kontraktu
- Skuteczność interwencji
- Uczenie się – twoje własne i uczestników
- Informację zwrotną i ocenę osiągniętych zmian.

Praktyczne wskazówki:

- Wszystkie informacje powinny odnosić się do opisanej pracy
- Należy podać harmonogram [projektu].

Uwaga – w dziedzinie edukacji, gdzie kontrakty są często wielostronne, określenie „klient” może odnosić się do różnych stron kontraktu, np. instytucji edukacyjnej, ucznia, grupy osób uczących się itd., w zależności od kontekstu.

Poniżej w punktach podano sugerowaną strukturę twojego Studium projektu/przypadku (tylko jako wskazówki).

1. Abstrakt

Krótkie streszczenie/podsumowanie projektu.

2. Kontekst

Opisz kontekst edukacyjny lub środowisko pracy – ogólne dane dotyczące organizacji/institucji/szkoły/grupy, istotne tło i historię, informacje społeczne, kulturowe i demograficzne, ludzi zaangażowanych w pracę, ich liczbę i pełnione przez nich role.

3. Ocena potrzeb

Przedstaw zarówno ocenę klienta, jak i swoją własną ocenę potrzeb w danej sytuacji. Jakie były twoje wstępne propozycje i pomysły dotyczące możliwych interwencji/wkładu? – mogą się one odnosić do „problemu” lub do potrzeby edukacyjnej/rozwojowej lub pożądanej zmiany (w kulturze lub w sposobie pracy instytucji lub grupy/jej części). Uwzględnij refleksję nad własnymi wartościami, zasobami i pomysłami oraz nad tym, jak „pasują” one do [wartości, zasobów i pomysłów] uczestników projektu.

4. Kontrakt

Opisz kontrakt, uzgodnienia, cele pracy. Odnieś się do koncepcji AT związanych z kontraktowaniem, np. kontraktu wielostronnego, poziomów kontraktu.

5. Planowanie i projekt

Jakie czynniki wzięłeś pod uwagę w czasie planowania i tworzenia projektu? Wykorzystanie jakich metod i strategii zaproponowałeś i dlaczego? Jakie koncepcje AT wpłynęły na twój sposób myślenia i praktyczne strategie? Opisz zarówno te, które wykorzystałeś jako wewnętrzne ramy analizy, jak i te, które otwarcie zastosowałeś wobec uczestników.

6. Implementacja

Co się wydarzyło? Opisz proces pracy uwzględniając etapy, mniej i bardziej skuteczne strategie i środki, których użyłeś, zmiany, które wprowadzałeś wraz z postępem pracy, to, jak wykorzystałeś informację zwrotną od uczestników. Pokaż, że cały czas towarzyszyła ci krytyczna refleksja.

7. Ewaluacja

Jakie kryteria wykorzystujesz do ewaluacji zmiany i/lub rozwoju? W jakim stopniu kontrakt został zrealizowany? W stosownych przypadkach uwzględnij informację zwrotną od organizacji klienta, a także od wszystkich uczestników.

Opisz wszelkie możliwe kierunki rozwoju.

Jak oceniasz zmiany, które zaszły z związku z twoją interwencją?

8. Wnioski

Patrząc wstecz zastanów się nad swoim własnym doświadczeniem i tym, czego się nauczyłeś w czasie realizacji tego projektu. Co zyskałeś? Nad czym będziesz dalej pracował? Omów, jak to, czego się nauczyłeś w tym projekcie, wpłynie na twoją pracę w przyszłości.

8.4.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 35% wszystkich punktów.

Celem tej części jest pokazanie teoretycznego rozumienia koncepcji i modeli AT. Twoim zadaniem jest udzielenie odpowiedzi na sześć spośród niżej wymienionych pytań.

Prezentacja teoretyczna polega na podaniu definicji i opisu ogólnej koncepcji, czego efektem ma być analiza i wyjaśnienie jej użycia oraz wykazanie jej powiązań, w stosownych przypadkach, z innymi koncepcjami AT. Oczekuje się także, że kandydat poda przykłady ilustrujące w celu szerszego wyjaśnienia konkretnych koncepcji. Byłoby najlepiej, gdyby przykładowy materiał pochodził z Części C. Tam, gdzie jest to niezbędne, można wykorzystać dodatkowe materiały ilustrujące pochodzące z dziedziny edukacji. Wszystkie przykłady należy opisać krótko i zwięźle.

Istnieją dwa sposoby udzielania odpowiedzi na sześć pytań; oba umożliwiają spójne włączenie odpowiedzi do Studium projektu w Części C. Ważne jest, abyś od początku pracy nad Studium projektu wiedział, gdzie [w której części – przyp. tłum.] i w jaki sposób odpowiesz na sześć pytań teoretycznych. Dwie opcje wyglądają następująco:

1. Odpowiedzi mogą tworzyć odrębną część, tj. mieć formę załącznika umieszczonego na końcu Części C.
2. Odpowiedzi mogą pojawić się oddzielnie w Części C w formie rozszerzonych komentarzy na konkretny temat.

Możliwa jest również kombinacja obu opcji, na przykład dwie odpowiedzi podane w formie rozszerzonego komentarza i cztery odpowiedzi umieszczone w załączniku. Jeżeli chodzi o opcję nr 2, ważne jest, aby wskazać osobie czytającej, gdzie dokładnie zaczyna się i kończy konkretna odpowiedź w Części C.

Na koniec, **ważne jest zachowanie spójności i konsekwencji w podejściu do odpowiadania na pytania teoretyczne, w podejściu do przykładowego materiału i, w stosownych przypadkach, do narracji w Części C.**

Pytania:

1. Opisz swój osobisty styl uprawiania edukacyjnej AT odnosząc się do, porównując, kontrastując i przedstawiając krytykę dwóch głównych podejść oraz koncepcji, na które kładziesz szczególny nacisk.
2. Opisz jeden aspekt najnowszych osiągnięć (z ostatnich 10-15 lat) w teorii AT. Jak go oceniasz i jak wpłynął on na twój sposób myślenia i twoją praktykę?
3. Co w swojej praktyce zawodowej uważasz za główne cele edukacji? Które koncepcje AT wykorzystujesz, aby promować te cele?
4. Nakreśl ogólny plan projektu edukacyjnego. Jakie czynniki kontekstowe mógłbyś wziąć pod uwagę w tym planie (np. zasoby, kwestie etyczne)?
5. Które koncepcje AT wykorzystujesz do oceny potrzeb edukacyjnych? Jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz w różnych kontekstach ze stronami kontraktu i z innymi zaangażowanymi osobami?
6. Jakimi ogólnymi celami i wartościami kierujesz się w swojej pracy? Jaka jest relacja między nimi, a pomysłami na leczenie w literaturze AT?
7. Wyjaśnij, jak rozumiesz relację nauczania/uczenia się? Wykaż, jak [twoje rozumienie] odnosi się do koncepcji AT i jak wpływa na sposób w jaki pracujesz?
8. Jakie modele lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć procesy intrapsychiczne i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?
9. Jakie modele lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć relację i komunikację interpersonalną i jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz?
10. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z jednostkami lub grupami o specjalnych potrzebach (edukacyjnych)? Jak te koncepcje wpływają na sposób, w jaki pracujesz?
11. Wybierz temat, z którym chciałbyś zmierzyć się teoretycznie. Jeżeli nie pochodzi on z AT, wykaż powiązania z koncepcjami i metodami interwencji w AT.

12. Opisz projekt badawczy, o którym wiesz lub w który byłeś zaangażowany. Omów jego implikacje dla teorii i/lub praktyki AT.

8.5. Egzamin Pisemny w dziedzinie organizacji

8.5.1. Część A: Autoportret zawodowy

Kandydaci powinni odwołać się do KOMPETENCJI KLUCZOWYCH (patrz Rozdział 2.), które posłużą do oceny egzaminu; muszą oni również upewnić się, że w całym egzaminie, umieścili dowody na posiadanie tych kompetencji a także upewnić się, że egzamin jest spójny i ma jasną strukturę.

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak zwięzłe, jak to tylko możliwe.

1. Opisz kontekst swojej pracy i swoją tożsamość Analityka Transakcyjnego w dziedzinie organizacji, uwzględniając następujące informacje:
 - a. Jaki posiadasz tytuł zawodowy i jakie masz kwalifikacje pozwalające na prace w twoim zawodzie?
 - b. Jaki masz zakres obowiązków?
 - c. Gdzie pracujesz, z kim pracujesz i jakie są organizacyjne ramy odniesienia?
 - d. Opisz populację oraz różne kategorie „diagnostyczne” i inne cechy charakterystyczne klientów, z którymi masz do czynienia?
 - e. Opisz, na czym głównie skupiasz się w swojej praktyce zawodowej i jaki jest wkład AT w twoją pracę?
 - f. Skomentuj kwestie zawodowe, etyczne i prawne istotne w twojej profesji.

8.5.2. Część B: Doświadczenie uczenia się i rozwój osobisty kandydata podczas szkolenia w AT

Omów i zastanów się nad doświadczeniem uczenia się zdobytym podczas szkolenia:

1. Opisz znaczenie AT w twoim rozwoju osobistym oraz to, jak wpłynęła ona na ciebie w aspekcie zawodowym.
2. Kiedy i dlaczego zdecydowałeś się na rozpoczęcie szkolenia w AT i jaki przyświecał ci cel?
3. Jak decyzja ta wpłynęła na twoją ścieżkę kariery, jeżeli w ogóle wpłynęła?
4. Jakie doświadczenia dotyczące uczenia się/wykorzystywania AT były dla ciebie wyzwaniem?
5. Jak to doświadczenie wpłynęło na rozwój twojej tożsamości zawodowej oraz na ciebie jako praktyka w AT w wybranej przez ciebie dziedzinie?

8.5.3. Część C: Studium przypadku/ projektu

Uwagi wstępne:

Studium przypadku/projektu powinno pochodzić z najważniejszego dla kandydata obszaru zastosowań; powinno być typowe dla tego obszaru zastosowań. W dziedzinie organizacji klientem jest organizacja lub system organizacyjny (patrz Rozdział 2.).

Projekt to obszar pracy Analityka Transakcyjnego, dla którego przedstawiasz krótko, średnio lub długoterminowy plan uwzględniający rozwój, realizację i ewaluację. Projekt służy również pokazaniu tego, jak w praktyce realizowano plan oraz przedstawieniu odbudowy teoretycznej.

Przykłady możliwych do zaakceptowania projektów to również:

praca w charakterze konsultanta zarządu ds. interwencji w organizacjach lub związana z działalnością dotyczącą rozwoju zasobów ludzkich (np. równe szanse, budowanie zespołów); praca w charakterze doradcy ds. programów nauczania lub metod uczenia stosowanych wewnątrz organizacji.

Można sobie również wyobrazić, że pielęgniarka, w ramach swojego projektu, mogłaby opisać długoterminowy proces doradzania ludziom poważnie chorym i/lub umierającym.

Ważne jest, aby kandydat upewnił się, że sposób zaprezentowania egzaminu jako całości jest spójny. Uwzględnij harmonogram projektu. Jasno pokaż swoją rolę, np. powiązania między twoimi interwencjami a zmianami w systemie klienta/organizacji lub tym, co z nich wynikło.

Poniżej przedstawiono proponowaną strukturę twojego Studium Projektu/Przypadku (tylko jako wskazówki).

1. Informacje ogólne i dane osobiste klienta/organizacji

- a. Istotne informacje na temat klienta (np. status, pozycja w hierarchii itd.)
- b. Odwołaj się również do historii klienta/organizacji oraz innych istotnych informacji z przeszłości.

2. Kontekst zlecenia, które otrzymałeś

- a. Opisz instytucjonalne i organizacyjne tło swojej pracy.
- b. Kto cię polecił, a kto dał zlecenie?

- c. Jak zdefiniowałeś problem, jak zdefiniował go klient? Omów obie definicje.
- d. Omów podstawowe dla ciebie idee i wartości, odnosząc się do tego, jakie mają znaczenie, gdy kontaktujesz się z systemem klienta/organizacji.

3. Kontrakt i/lub inne umowy

- a. Opisz kontrakty i/lub inne umowy z twoim klientem/organizacją oraz podstawę ich zawarcia.
- b. Potraktuj koncepcje AT jako bazę dla kontraktów (np. kontrakt administracyjny, [kontrakt/] umowa o pracę, kontrakt trójstronny).

4. Planowanie

- a. Opisz to, co brałeś pod uwagę, metody i strategie, które wykorzystałeś. Pokaż, jak wynikają one z wymienionych wyżej punktów (od 1. do 3.) i jak zdefiniowałeś cele krótko i długoterminowe.
- b. Jakie koncepcje i metody AT włączasz w swoje rozważania dotyczące własnych metod i strategii i dlaczego?
- c. Jeżeli w ramach tego projektu odwołujesz się do istotnych koncepcji spoza AT, omów je.
- d. Jeżeli istnieje schemat, plan lub wykres (pochodzący z AT, jak również z innych podejść), który ilustruje twoje rozważania, to możesz go umieścić w swoim opracowaniu.

5. Realizacja

- a. Wyjaśnij i omów jak realizowałeś swój plan w praktyce.
- b. Jakie środki i interwencje wywarły pozytywny wpływ na system klienta/organizacyjny i uczyniły dalszy rozwój/zmianę możliwą? Podaj konkretne przykłady.
- c. Omów podstawowe dla ciebie idee i wartości, które mogły być ważne, kiedy byłeś w kontakcie z klientem/klientami.
- d. Podsumuj proces (np. różne fazy) i opisz zmiany, które zaszły (aby je zilustrować, możesz użyć dokładnych transkrypcji). Opisując te procesy, wykorzystuj odpowiednie koncepcje AT i zwracaj uwagę na to, by były one spójne z tymi, które opisałeś w części teoretycznej (patrz niżej).
- e. W jakim stopniu twój plan został zrealizowany? Podsumuj znaczące kroki i opisz kryteria, które wykorzystałeś, aby doprowadzić do pozytywnych zmian/rozwoju.

- f. W jakim stopniu osiągnięto cele krótko i długoterminowe i/lub zrealizowano kontrakt?
- g. Czy miały miejsce jakiegolwiek incydenty lub czy w toku pracy z klientem/systemem klienta napotkałeś jakiegolwiek trudności, które sprawiły, że zmieniłeś pierwotną strategię?

6. Prognoza

- a. Opisz obecny stan projektu i kwestie, które mogą się pojawić w przyszłości.
- b. Opisz dalsze kroki, które należy podjąć, aby rozwój szedł w pożądanym kierunku.
- c. Jak dokonujesz ewaluacji zmian, które zaszły w wyniku twojej interwencji?

7. Uwagi końcowe

Powiedz, czego się nauczyłeś w ramach tego projektu. Jeżeli chcesz, możesz uwzględnić osobiste doświadczenie z kontaktu z systemem klienta/organizacyjnym.

8.5.4. Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury

Za tę część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 35% wszystkich punktów.

Wskazówki:

Celem tej części jest pokazanie teoretycznego rozumienia koncepcji i modeli AT. Twoim zadaniem jest udzielenie odpowiedzi na sześć spośród niżej wymienionych pytań.

Prezentacja teoretyczna polega na podaniu definicji i opisu ogólnej koncepcji, czego efektem ma być analiza i wyjaśnienie jej użycia oraz wykazanie jej powiązań, w stosownych przypadkach, z innymi koncepcjami AT. Oczekuje się także, że kandydat poda przykłady ilustrujące w celu szerszego wyjaśnienia konkretnych koncepcji. Byłoby najlepiej, gdyby przykładowy materiał pochodził z Części C. Tam, gdzie jest to niezbędne, można wykorzystać dodatkowe materiały ilustrujące pochodzące z dziedziny organizacji. Wszystkie przykłady należy opisać krótko i zwięźle.

Istnieją dwa sposoby udzielania odpowiedzi na sześć pytań; oba umożliwiają spójne włączenie odpowiedzi do Studium projektu w Części C. Ważne jest, abyś od początku pracy nad Studium projektu wiedział, gdzie [w której części – przyp. tłum.] i w jaki sposób odpowiesz na sześć pytań teoretycznych. Dwie opcje wyglądają następująco:

1. Odpowiedzi mogą tworzyć odrębną część, tj. mieć formę załącznika umieszczonego na końcu Części C.
2. Odpowiedzi mogą pojawić się oddzielnie w Części C w formie rozszerzonych komentarzy na konkretny temat.

Możliwa jest również kombinacja obu opcji, na przykład dwie odpowiedzi podane w formie rozszerzonego komentarza i cztery odpowiedzi umieszczone w załączniku. Jeżeli chodzi o opcję nr 2, ważne jest, aby wskazać osobie czytającej, gdzie dokładnie zaczyna się i kończy konkretna odpowiedź w Części C.

Na koniec, ważne jest zachowanie spójności i konsekwencji w podejściu do odpowiadania na pytania teoretyczne, w podejściu do przykładowego materiału i, w stosownych przypadkach, do narracji w Części C.

Pytania

1. Jakie koncepcje z literatury analizy transakcyjnej wykorzystujesz do opisywania organizacji? W swojej odpowiedzi zwróć uwagę na kluczową dynamikę i kluczowe procesy, które obserwujesz w organizacjach, jak również na zmianę w organizacji. Omów szerzej swój wybór.
2. Jakie koncepcje z literatury analizy transakcyjnej wykorzystujesz do opisywania relacji i komunikacji interpersonalnej wewnątrz organizacji?
3. Jakie są twoje przemyślenia na temat komunikacji w organizacjach rozumianej jako manifestacja procesów organizacyjnych?
4. Opisz swoje przemyślenia dotyczące relacji między osobami pracującymi w organizacjach oraz innych aspektów życia organizacji, takich jak klienci, proces techniczny, finanse czy kwestie prawne. Na czym, twoim zdaniem, polega użyteczność analizy transakcyjnej w radzeniu sobie z tymi kwestiami?
5. Opisz zjawisko powtarzania zachowań w organizacji i wytłumacz, jak je rozumiesz na podstawie koncepcji z literatury analizy transakcyjnej. W swojej odpowiedzi uwzględnij sposób, w jaki wykorzystujesz te koncepcje do powodowania zmiany lub wzrostu.
6. Które koncepcje pochodzące z AT i innych podejść wykorzystujesz do:
 - Oceny obecnej sytuacji oraz krótko i długoterminowych potrzeb

- Wyznaczania kierunku zmiany i ewaluacji wyników rozwoju organizacji lub procesu zmiany
7. Opisz projekt badawczy, w którym uczestniczyłeś lub o którym wiesz. Omów jego implikacje dla teorii i/lub praktyki analizy transakcyjnej
 8. Opisz koncepcje nie pochodzące z AT, które wykorzystujesz pracując z organizacjami, i to, jak łączysz je z koncepcjami z literatury analizy transakcyjnej.
 9. Które koncepcje z literatury analizy transakcyjnej i spoza AT wykorzystujesz do opisywania zjawiska kultury organizacyjnej?
 10. Na które koncepcje z literatury AT kładziesz szczególny nacisk w swojej pracy? Opisz te koncepcje i skomentuj swój wybór.
 11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w swojej pracy w odniesieniu do kontraktów lub innych umów między klientem/systemem, Analitykiem Transakcyjnym i innymi stronami kontraktu? Jak stosujesz te koncepcje w swojej praktyce?
 12. Jakimi zasadami, wartościami i wskazówkami etycznymi kierujesz się w swojej pracy? Jaki jest związek między nimi a koncepcjami AT dotyczącymi bycia OK i autonomii?
 13. Które koncepcje AT wykorzystujesz do oceny klienta/systemu lub zespołów i jak stosujesz je w swojej pracy?

8.6. Sprawdzanie i punktacja Egzaminu Pisemnego

8.6.1. Wskazówki dla sprawdzających

Głównym celem tego rozdziału [podręcznika] jest przedstawienie osobom sprawdzającym Egzamin Pisemny spójnych kryteriów, które należy stosować przy ewaluacji. Proszę uwzględnić następujące zalecenia wynikające z wcześniejszych doświadczeń.

Kandydat zaangażował się osobiście w przygotowanie Egzaminu Pisemnego. Uszanuj to, niezależnie od tego, jakie masz zdanie na temat efektów tej pracy. Kiedy formułujesz swoje komentarze, miej na uwadze pytanie: „Jak bym się czuł, gdybym był kandydatem lub Superwizorem Prowadzącym kandydata?” **Twoje komentarze powinny być źródłem ważnych wskazówek dla kandydata oraz Komisji Egzaminu Ustnego, dotyczących mocnych i słabych stron Egzaminu Pisemnego.**

Ewaluacja Egzaminu Pisemnego nie powinna zawierać żadnej diagnozy kandydata. Ewaluacja jest procesem edukacyjnym, a nie psychoterapeutycznym. Informacja zwrotna ma dać kandydatowi jasne informacje na temat oceny oraz służyć uczeniu się i rozwojowi przez doświadczenie. Sprawdzający powinien unikać nieuzasadnionych stwierdzeń krytycznych oraz nieuprawnionych ocen wartościujących. Słowa takie jak ‘niewystarczający’ lub ‘adekwatny’ nie niosą ze sobą informacji wystarczającej do tego, aby stanowić dla kandydata właściwe wskazówki do dalszego rozwoju. Zamiast tego napisz: „egzamin nie pokazuje, jak ty ...” Odnieś swoje uwagi do konkretnych kryteriów skali oceniania opartych na kluczowych kompetencjach.

Ewaluacja Egzaminu Pisemnego powinna zawierać pozytywne znaki rozpoznania. Skonkretyzuj swoje oczekiwania, jeżeli coś jest niewystarczające lub gdy brakuje jakiejś informacji, tak aby kandydat mógł nauczyć się czegoś użytecznego. W swoich komentarzach odnoś się bezpośrednio do kandydata, tak aby ewaluacja była procesem opartym na szacunku i postawie „Ja jestem OK i Ty jesteś OK”. **Ogranicz swoją informację zwrotną do maksimum trzech stron.** Używaj numerycznej skali oceny i załączonych do niej wskazówek opracowanych przez CoC (patrz poniżej 8.6.2.). Upewnij się, że twoje komentarze i punktacja są spójne.

8.6.2. Ewaluacja i ocena Egzaminu Pisemnego

Skala ocen znajduje się w Rozdziale 13.7.9. Każdą z czterech części egzaminu ocenia się na oddzielnej skali numerycznej przyznając procenty aż do maksymalnego wyniku możliwego do uzyskania dla danej części. I tak Część A oceniana jest w skali od 1 do 20, Część B od 1 do 10, a Części C i D od 1 do 35.

Opisy na skalach wskazują kryteria, które należy wziąć pod uwagę przy ocenianiu każdej Części. Wykropkowana strzałka wskazuje minimalną liczbę punktów, jaką należy uzyskać, aby zaliczyć daną Część. Każdy wynik umieszczony na prawo od wykropkowanej strzałki wskazuje na wynik poniżej standardu wymaganego dla zaliczenia tej Części. Skale Oceny zaprojektowano tak, aby poszczególne Części egzaminu mogły wzajemnie się równoważyć, a także, by zapewnić zachowanie standardów oceniania przez różnych sprawdzających.

Kiedy zakończysz ocenę wszystkich Części na Skali, dodaj do siebie cztery wyniki. Rezultat końcowy całego egzaminu stanowić będzie ogólny wynik wyrażony w procentach. Jeżeli wynik ten wynosi 65% i więcej, Egzamin Pisemny zostaje uznany za zdany. Niemniej jednak, decydując o tym czy zaliczyć egzamin czy też odroczyć [kandydata], egzaminator weźmie również pod uwagę następujące elementy:

- Kandydat musi uwzględnić wszystkie cztery części. Jeżeli kandydat nie uwzględnił jednej lub więcej części lub gdy w Części D odpowiedział na mniej niż sześć pytań teoretycznych, wówczas egzamin zostanie zwrócony kandydatowi i odnotowany jako 'no exam' ['egzaminu nie było'].
- Cztery Części muszą być ze sobą spójne.

Jeżeli jakiegokolwiek kryterium opisane na Skali Oceny konsekwentnie nie spełnia standardów, to fakt ten może stanowić powód do odroczenia.

Koordinator Egzaminu zwróci do ponownego sprawdzenia każdy egzamin oceniony bez odniesienia do Skal Oceny.

8.6.3. Ewaluacja

Oceniający muszą odnosić się do Kluczowych Kompetencji oraz do Arkusza Punktacji Egzaminu Ustnego, kiedy zastanawiają się nad różnymi aspektami Skal Oceny (13.7.9).

8.6.4. Procedury ewaluacji i punktowania

Pełna dokumentacja dotycząca egzaminu na CTA znajduje się w Rozdziale 13.

Kwestie tożsamości osób sprawdzających Egzaminy Pisemne, jak również tożsamości kandydata są szeroko dyskutowane w EATA, co pokazuje jak ważną, zaangażowaną i etycznie świadomą grupą są egzaminatorzy. Decyzjom o tym, żeby ujawniać tożsamość bądź jej nie ujawniać poświęca się tyle samo etycznego namysłu, choć różni sprawdzający i różne grupy językowe mają odmienne stanowiska w tej sprawie. PTSC i CoC wzięła pod uwagę wszystkie te stanowiska i eksperymentowała z różnymi możliwościami, aby znaleźć najlepsze rozwiązanie. Dla naszego systemu ważne są równość i transparentność, a obecnie obowiązujące zasady mają na celu poszanowanie obu tych wartości.

1. Pierwsza ewaluacja przeprowadzana jest przez Superwizora Prowadzącego kandydata, w formie oceny ogólnej Egzaminu Pisemnego.
2. Jeżeli, w opinii Superwizora Prowadzącego, praca spełnia wymagane standardy, kandydat powinien wysłać do Koordynatora Grupy Językowej swój Egzamin Pisemny wraz z Formularzem Złożenia Egzaminu Pisemnego i danymi kontaktowymi kandydata. Nie umieszczaj na Egzaminie Pisemnym żadnych danych umożliwiających identyfikację [autora]. Do Egzaminu Pisemnego należy dołączyć Formularz Zatwierdzenia Egzaminu Pisemnego na CTA przez Superwizora Prowadzącego (patrz Rozdział 13.).
3. Koordynator Grupy Językowej posiada dwie listy osób sprawdzających. Tych, którzy nie mają nic przeciwko temu, by informacja o tym, że sprawdzają [egzaminy] była jawna, oraz tych, którzy wolą pozostać anonimowi. Koordynator Grupy Językowej pyta kandydata czy chce poznać tożsamość osoby/osób sprawdzających jego pracę i czy jest gotowy zrobić to samo (ujawnić swoje nazwisko pod koniec procesu egzaminacyjnego). Kandydat jasno wskazuje „Tak” lub „Nie”. Jeżeli mówi „Tak”, to wówczas jego nazwisko zostanie ujawnione sprawdzającemu/sprawdzającym pod koniec procesu egzaminowania, tak więc nazwiska obu stron będą wzajemnie znane, co daje możliwość wymiany informacji zwrotnych na końcu procesu.
4. Koordynator Grupy Językowej wyznacza sprawdzającego zgodnie z życzeniem kandydata oraz samego sprawdzającego, tj. preferujących ujawnienie tożsamości lub anonimowość, i wysyła Egzamin Pisemny do sprawdzającego wraz z oficjalnym Listem

do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Będzie nim Certyfikowany Analityk Transakcyjny, najlepiej PTSTA, CTA TS lub TSTA w dziedzinie specjalizacji kandydata. Na tym etapie Koordynator Grupy Językowej nie ujawnia drugiej stronie ani tożsamości kandydata ani sprawdzającego.

5. Egzaminator ocenia Egzamin Pisemny wykorzystując Skale Oceny. Przed napisaniem ewaluacji egzaminator powiadamia o swojej decyzji Koordynatora Językowego. Jeżeli kandydat zdał, Koordynator poleci egzaminatorowi, aby ten sformułował na piśmie Ewaluację Egzaminu Pisemnego. Egzaminator pisze Ewaluację na papierze firmowym (ujawniającym jego tożsamość) i podpisuje ją. Egzamin Pisemny i Ewaluację Egzaminu Pisemnego odsyła się do Koordynatora Grupy Językowej.
6. Jeżeli kandydat zdał, Koordynator Grupy Językowej wysyła do kandydata Egzamin Pisemny oraz Ewaluację Egzaminu Pisemnego załączając oficjalny list. Kandydat otrzymuje informację zwrotną zgodnie z naturą zawartego kontraktu. Jeżeli kontrakt zakładał anonimowość, wówczas Koordynator nie ujawnia nazwisk [egzaminatora i kandydata]; jeżeli natomiast tożsamość miała być ujawniona, wówczas egzaminator podpisuje ewaluację, a także poznaje tożsamość kandydata, co umożliwia wymianę informacji zwrotnych.
7. Jeżeli egzaminator poinformuje Koordynatora Grupy Językowej o tym, że zamierza odroczyć pracę pisemną kandydata, koordynator poinstruuje go, aby nie pisał Ewaluacji Egzaminu Pisemnego. Koordynator automatycznie wyśle Egzamin Pisemny do drugiego egzaminatora wraz z oficjalnym Listem do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Drugi egzaminator nie zostanie poinformowany o tym, że pierwszy egzaminator odroczył Egzamin Pisemny.
8. Drugi egzaminator postępuje zgodnie z procedurą opisaną powyżej – informuje Koordynatora Grupy Językowej o swojej decyzji w sprawie egzaminu. Na tym etapie, Koordynator Grupy Językowej informuje egzaminatora, że jest drugą osobą oceniającą dany egzamin i prosi obu egzaminatorów o to, by się naradzili. Jeżeli drugi egzaminator również odroczy egzamin, to egzamin uznaje się za odroczone. Jeżeli obowiązywała anonimowość, to wszystkie nazwiska pozostają do wiadomości Koordynatora Grupy Językowej, a jeżeli nazwiska miały zostać ujawnione, to obaj egzaminatorzy podpisują się na Ewaluacji Egzaminu Pisemnego oraz poznają nazwisko kandydata, aby

umożliwić wymianę informacji zwrotnej. Koordynator Grupy Językowej odsyła Ewaluację Egzaminu Pisemnego do kandydata wraz z oficjalnym listem.

9. Jeżeli pierwszy egzaminator odroczy egzamin, natomiast drugi uzna go za zdany, Koordynator Językowy poprosi obu egzaminatorów, aby przedyskutowali sprawę i uzgodnili wspólne stanowisko, które przedstawią w napisanej wspólnie Ewaluacji Egzaminu Pisemnego. Wzięcie udziału w tej dyskusji jest obowiązkowe. Jeżeli egzaminatorzy się na to zgodzili, oba ich nazwiska zostaną podane kandydatowi.
10. Jeżeli dojdą do porozumienia i wspólnie napiszą Ewaluację Egzaminu Pisemnego, to zostanie ona wysłana do kandydata razem z oficjalnym listem dołączanym do Ewaluacji Egzaminu Pisemnego na CTA.
11. Jeżeli nie uzgodnią wspólnego stanowiska, Koordynator Językowy wyznaczy Facylitatora Procesu, który pomoże obu egzaminatorom dojść do porozumienia. Facylitator Procesu nie będzie czytał Egzaminu Pisemnego.
12. Jeżeli nadal nie dojdą do porozumienia, Egzamin Pisemny zostanie wysłany do trzeciego egzaminatora wraz oficjalnym Listem do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Decyzja trzeciego egzaminatora jest ostateczna.
13. Trzeci egzaminator ocenia Egzamin Pisemny konsultując się z dwoma poprzednimi egzaminatorami, a Ewaluacja Egzaminu Pisemnego jest wysyłana do Koordynatora Grupy Językowej.
14. Koordynator Grupy Językowej odsyła Ewaluację Egzaminu Pisemnego do kandydata wraz z oficjalnym listem. W kwestii anonimowości, tak jak opisano powyżej, informacja zwrotna wysyłana do kandydata jest zgodna z naturą kontraktu. Jeżeli zastrzeżono anonimowość, wówczas Koordynator Językowy nie ujawnia żadnych nazwisk; jeżeli tożsamość osób zaangażowanych ma być ujawniona, wówczas egzaminator podpisuje ewaluację, a także poznaje tożsamość kandydata, co umożliwia wymianę informacji zwrotnych.

W sytuacji odroczenia Egzaminu Pisemnego kandydat może napisać go ponownie i ponownie złożyć. Koordynator Grupy Językowej zaakceptuje egzamin do dalszej oceny tylko wówczas, jeżeli Superwizor Prowadzący kandydata ponownie przeczytał egzamin i oświadczył na piśmie, że uważa poprawioną wersję za spełniającą standardy wymagane do tego, aby zdać egzamin.

8.7. Procedury odwoływania się od wyników Egzaminu Pisemnego

Procedura odwołania jest implicytnie wbudowana w procedurę oceny egzaminu. Jednakże, w wyjątkowych okolicznościach, kandydat może chcieć odwołać się od wyników egzaminu lub samego procesu [oceniającego]. W takim przypadku może on wykorzystać Procedurę Odwołania opisaną w Rozdziale 9.10.

8.8. Polityka dotycząca dysleksji

W ostatnich latach PTSC przyjęła politykę ukierunkowaną na branie pod uwagę i rozpoznawanie specyficznych trudności, których kandydaci z dysleksją zwykle doświadczają wyrażając idee na piśmie, a które spowodowane są właśnie dysleksją. Wywiera to wpływ na ocenę ich pracy, dlatego sformułowano wskazówki w celu wsparcia zarówno kandydatów z dysleksją, jak i osób oceniających [ich prace]. Celem jest to, by [osoby te] oceniać sprawiedliwie.

Kandydat z dysleksją powinien poinformować o tym Koordynatora Grupy Językowej, kiedy składa swój Egzamin Pisemny do oceny. Tej informacji musi towarzyszyć zaświadczenie o dysleksji lub oświadczenie własne [kandydata] o doświadczaniu tego rodzaju trudności. Koordynator Grupy Językowej wyśle egzamin osobie sprawdzającej do oceny informując ją o [dysleksji kandydata].

8.8.1. Skutki dysleksji

Dysleksja oddziałuje na jednostki na wiele różnych sposobów:

- Dysleksja prawie zawsze wpływa na tempo i poprawność w czytaniu i pisaniu.
- Studenci z dysleksją mają tendencję do myślenia w sposób holistyczny, nieliniowy, tj. w sposób niewerbalny, który trudno jest przełożyć na liniową naturę słów.
- Ludzie z dysleksją mają zwykle wyraźne wyobrażenia tego, co zamierzają napisać. Utrzymują w umyśle obraz idei, które chcą przekazać, pomimo tego, że ostatecznie trzeba to wyrazić na piśmie.
- Ludzie z dysleksją mogą mieć trudności z „czytaniem między wierszami”.
- Osoba z dysleksją może mieć trudności z zaprezentowaniem idei w formach uporządkowanych i ustrukturalizowanych, np. w esejach, sprawozdaniach, egzaminie pisemnym itd.

- Błędy techniczne w pisaniu w (języku) angielskim oraz słaba prezentacja mogą przesłaniać idee i wiedzę, którą student chce przekazać, co może być frustrujące dla studenta i trudne dla osoby sprawdzającej.

8.8.2. Wskazówki dla sprawdzających

A. Cele oceniania

- Oceniać pracę sprawiedliwie, bez nadmiernego kompensowania czy karania trudności dyslektycznych, oceniać wyłącznie za treść i idee.
- Nie brać pod uwagę błędów (jednostki) wynikających z dysleksji.

B. Krótkie podsumowanie wskazówek

Pomocne [wskazówki] dla osób sprawdzających:

- Czytać szybko, poszukiwać idei, rozumienia i wiedzy;
- Komentować konstruktywnie;
- Objasniać komentarze w przystępny sposób;
- Używać dobrego, przejrzystego języka;
- Informować kandydata, kiedy oceniasz wyłącznie idee i rozumienie;
- Wrażliwość ma znaczenie: w przeszłości wielu studentów z dysleksją skrzywdzono brakiem zrozumienia.